

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv. IV.21.154/2006/5.szám

FŐVÁROSI BÍRÓSÁG	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐÍRATON	
Érkezett:	2006 -10- 1 6
PÉLOÁNY.....	IV.....
MELLÉKLET.....	KÖZTÜK:.....
FŐLAJSTROMSZÁM UTÓÍRATOK.....	630840/06

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Schiffer András ügyvéd (1027 Budapest, Margit krt. 50-52.) által képviselt Társaság a Szabadságjogokért (1084 Budapest, Víg u. 28.) felperesnek a dr. Kiss Elemér ügyvéd (1065 Budapest, Podmaniczky u. 16.) által képviselt Magyar Hivatalos Közlönykiadó Kft. (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) alperes ellen közérdekű adatok kiadása iránt a Fővárosi Bíróság előtt 19.P.630.840/2005. számon megindult és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.224/2006/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes által 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy mellőzi a le nem rótt kereseti illeték viseléséről szóló rendelkezést.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 24.000 (Huszonnégyezer) forint együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Felhívja a Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Illetékhivatalt, hogy az alperes által lerótt 36.000 (Harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az alperesnek kérelmére térítse vissza.

I n d o k o l á s :

A felperes 2005. augusztus 23-án írásban, az alábbi, közérdekből nyilvános adatok kiadását kérte az alperestől:
1./ A Magyar Hivatalos Közlönykiadó Kft. (továbbiakban: MHK) szerkesztőbizottságának tagjai 2002-2003-2004-ben és

Pfv.IV.21.154/2006/5.szám

2005. első felében milyen címen és milyen formában kaptak a Közlönykiadótól juttatásokat?

2./ A szerkesztőbizottság tagjai a fenti időpontokban összesen milyen értékben kaptak a Közlönykiadótól juttatásokat?

3./ A szerkesztőbizottság tagjai a fenti időpontokban, személyekre lebontva, milyen értékben kaptak a Közlönykiadótól juttatásokat?

Az alperes 2005. augusztus 31-én kelt válaszlevelében közölte a felperessel, hogy a szerkesztőbizottság tagjai (akiknek neve a Közlönykiadó web honlapján megtalálható) 2005. júniusában juttatásban nem részesültek. Az ezt megelőző időre kért adatok kiadását ugyanakkor az alperes megtagadta, arra hivatkozással, hogy azok személyes adatoknak minősülnek, amelyek nem nyilvánosak és így a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. tv. (Avtv.) 8. § (1) bekezdés alapján nem közölhetők.

A felperes ezt követően benyújtott keresetében az adatok kiszolgáltatására kérte kötelezni az alperest, aki a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és úgy rendelkezett, hogy a tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt 21.000 forint kereseti illetéket a felperes illetékmentessége folytán az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság az Alkotmány 61. § (1) bekezdés, továbbá az Avtv. 1. § (1) bekezdés, (2) és (3) bekezdés, a 8. § (1) bekezdés és a 19. § (1) bekezdésre hivatkozva azért utasította el a felperesnek a 2005. évi XIX. törvénnyel módosított Avtv. 19. § (4) bekezdésre alapított keresetét, mert megállapította, hogy az Avtv-nek az a rendelkezése, amely lehetővé teszi az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervek feladat - és hatáskörében eljáró személy feladatkörével összefüggő személyes adatának, továbbá egyéb, közfeladatot ellátó személy e feladatkörével összefüggő személyes adatának, mint közérdekből nyilvános adatnak a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezések szerinti megismerését, csak 2005. június 1-jével lépett hatályba és e jogszabály visszamenőleges alkalmazására nincs törvényi felhatalmazás. Ezért a jogbiztonság általános követelményének is az felel meg, ha az alperes szerződéses

Pfv. IV.21.154/2006/5.szám

partnereinek a 2005. június 1. előtti szerződéseikben rögzített személyes adatai utóbb nem válnak nyilvánossá.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül „közölje a felperessel személyenkénti lebontásban azt, hogy a Magyar Hivatalos Közlönykiadó szerkesztőbizottságának tagjai 2002-2003. és 2004-ben, valamint 2005. első félévében milyen címen és formában, valamint milyen értékben kaptak a Közlönykiadótól juttatásokat”. Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 24.000 forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint az államnak, külön felhívásra, 45.000 forint kereseti és fellebbezési illetéket.

A jogerős ítélet álláspontja szerint az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében, illetve az Alkotmánybíróság 11/1992. (III. 5.) AB. határozatában megfogalmazott jogbiztonság követelményéből főszabályként az következik, hogy múltban keletkezett, lezárt jogviszonyokat sem jogszabállyal, sem jogszabály hatályon kívül helyezésével utóbb nem lehet alkotmányosan megváltoztatni. Ugyanígy rendelkezik a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. tv. 12. § (1) és (2) bekezdése, amely szerint jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé. Az Avtv. 2005. június 1-jétől hatályos rendelkezéseinek alkalmazásánál azonban nem a visszaható hatály kérdésének van jelentősége, mert az Avtv. nem tartós, lezárt, vagy fennálló jogviszonyokat szabályoz, hanem egy speciális jogterületet, azt a jogosultságot rendezi, amely a közérdekű adatok megismerését lehetővé teszi. A törvénymódosítás hatályba lépésének időpontja ezért nem az adatok keletkezésének, hanem a kérelem előterjesztésének időpontja szempontjából releváns. A kérelem előterjesztésekor hatályos jogszabályi rendelkezés alapján kell ugyanis azt megítélni, hogy az adatok megismerése iránti kérelem elutasítása alapos volt-e vagy sem. Az elsőfokú bíróság álláspontjából az következne, hogy az Avtv. hatályba lépését megelőző időben keletkezett adatok megismerésére egyáltalán nem lenne lehetőség. Ezzel szemben a Legfelsőbb Bíróság több olyan ügyben is érdemben tárgyalt, amikor az 1950-es, illetve az 1970-es években keletkezett adatok kiadását kérték, rámutatva arra, hogy a jogszabály hatályba lépésekor, illetve az azt követően kezelt közérdekű adatok megismeréséhez való jog

Pfv. IV. 21. 154/2006/5. szám

érvényesíthető. Az Avtv. felperes keresetét megalapozó módosításának hatályba lépéséről szóló rendelkezés olyan korlátozást, amely a visszamenőleges alkalmazást kizárná, nem határozott meg. Ezért a megismerési kérelem előterjesztésekor hatályos jogszabályi rendelkezések alapján az alperesnek a kérelem elutasítására vonatkozó indokai nem voltak jogszerűek. A kifejtettekből következően az alperest az Avtv. 19. § (4) bekezdés alapján a kért adatoknak, mint közérdekből nyilvános adatoknak kiadására kötelezte.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérve annak hatályon kívül helyezését és „a felperes keresetének elutasítását”. A felperes álláspontja szerint a jogerős ítélet az Avtv. 19. § (4) bekezdésébe ütköző módon tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a törvénymódosítás hatályba lépését megelőző szerződéskötésen alapuló és már lezárt jogviszonyok eredményeként keletkezett személyes adatok visszamenőleges hatályt kimondó törvényi rendelkezés hiányában, mint közérdekből nyilvános adatok megismerhetők. Állította, hogy a 11/1992. (III. 5.) AB. határozat megállapításaival is ellentétes a jogerős ítélet rendelkezése, mert az sérti a jogbiztonság elvét.

A felperes a jogerős ítélet hatályban való fenntartását kérte. Azt állította, hogy az alperes a felülvizsgálati kérelmében sem jelölte meg azt a jogszabályhelyet, amelyre tekintettel az adatközlést megtagadhatta. Rámutatott arra is, hogy az Avtv. módosítása alkotmányos alapjog érvényesítését szolgálja és nem „lezárt jogviszonyokat” érint.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A felperes keresete alapján a perben eldöntendő kérdés az volt, hogy köteles-e az alperes a szerkesztőbizottsága tagjai részére szerzői jogi felhasználói szerződések alapján 2005. június 1. előtt kifizetett juttatások összegéről a felperesnek tájékoztatást adni, illetve az adatközlést jogszerűen megtagadhatta. Abban a kérdésben, hogy az alperes által 2005. június 1. után kötött ilyen szerződések személyes adatai, mint közérdekből nyilvános adatok az Avtv. módosított 19. § (4) bekezdés alapján megismerhetők, a felek jogi álláspontja megegyezett. Eltérő jogi álláspont alakult ki ugyanakkor abban a kérdésben, hogy az Avtv. módosított rendelkezései alkalmazhatók-e a

Pfv. IV.21.154/2006/5.szám

módosított rendelkezés hatályba lépése előtt keletkezett jogviszonyok személyes adataira.

A Legfelsőbb Bíróság a jogorvoslati kérelem elbírálása kapcsán az alábbiakat tartotta szem előtt:

A szerzői jogi felhasználói szerződések alapján 2005. június 1-je előtt az alperes által a szerkesztőbizottság tagjai részére kifizetett juttatások az Avtv. 2. § (1) bekezdés szerint személyes adatnak minősültek. Az alperes által kezelt személyes adatok e minőségüket az adatkezelés során mindaddig megőrzik, amíg kapcsolatuk az érintett személyekkel helyreállítható. E személyes adatok nyilvánosságra hozatala az Avtv. 3. § (4) bekezdés alapján kizárólag az érintettek hozzájárulásával lehetséges.

Az Avtv. 19. § (4) bekezdés szerint, ha törvény másként nem rendelkezik, közérdekből nyilvános adat az (1) bekezdésben meghatározott szervek feladat- és hatáskörében eljáró személy feladatkörével összefüggő személyes adata, továbbá egyéb, közfeladatot ellátó személy e feladatkörével összefüggő személyes adata, amelyek megismerésére a közérdekből adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Az Avtv. e módosított rendelkezése a 2005. évi XIX. tv. 12. § (1) bekezdés szerint 2005. június 1-jén lépett hatályba. A tv. arról nem rendelkezett, hogy a hatályba lépését megelőzően keletkezett személyes adatok a törvény hatályba lépését követően, e minőségüket elvesztik és közérdekből nyilvános adattá válva bárki által megismerhetők. Az Avtv-t módosító törvény ezáltal megfelel a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. tv. 12. § (2) bekezdésének, amely szerint a jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé. A felperes által megismerni kért személyes adatok ezért e minőségüket az Avtv. 2005. június 1-jei módosítása után is megőrzik és megismerésükre az Avtv. módosított rendelkezései nem alkalmazhatók.

Az előzőekben kifejtettektől függetlenül téves a jogerős ítéletnek az a megállapítása, amely szerint az Avtv-t módosító rendelkezés visszamenőleges hatályának kizártsága a kereset elbírálása szempontjából közömbös, mert az Avtv. nem tartós, lezárt, vagy fennálló jogviszonyokat, hanem egy speciális jogterületet szabályoz. A 2005. június 1-jét megelőző időben az Avtv. 19. § (1) bekezdése alá eső szervekkel polgári jogi szerződéses jogviszonyba lépő egyes

Pfv. IV. 21. 154/2006/5. szám

személyeknek a szerv által kezelt személyes adatai tartós, lezárt, illetve fennálló polgári jogviszonyok eredményeként keletkeztek. A jogbiztonság elvébe ütközne az Avtv. módosított 19. § (4) bekezdésének az az értelmezése, amely szerint a jogszabály hatályba lépését követően előterjesztett megismerési kérelem időpontjában hatályos rendelkezések szerint kell megítélni a korábban keletkezett nem nyilvános, személyes adatok körét. A szerződéskötéskor hatályos jogszabályi rendelkezések alapján dönthették el ugyanis a szerződő felek, hogy személyes adatuk védelme mellett polgári jogi jogviszonyt létesítenek-e vagy sem. E jogviszonyok során keletkezett személyes adatok utóbb nem tehetők nyilvánossá azon az alapon, hogy a későbbi jogszabálymódosítás ezeket a személyes adatokat (a jövőre nézve) közérdekből nyilvánosnak minősíti és megismerésüket bárki számára lehetővé teszi.

Tévesen hivatkozott arra is a jogerős ítélet, hogy az alperes jogértelmezése az Avtv. megalkotását megelőző időben keletkezett valamennyi adat megismerését kizárná, melyet a Legfelsőbb Bíróság ítélkezési gyakorlata sem igazol. A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet által idézett egyik eseti döntésében a felperes keresetét azért utasította el, mert az az 1950-es években keletkezett személyes adatok megismerésére irányult. A másik ügyben pedig az 1970-es években keletkezett közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmet azért utasította el, mert az adat már nem állt rendelkezésre. Az Avtv. hatályba lépését megelőzően keletkezett közérdekű adatok megismerése ugyanis az Avtv. alapján lehetséges. A perbeli esetben azonban a felperes nem korábban keletkezett közérdekű adat megismerését igényli, hanem személyes adatok kiadását kéri. Az a jogszabály, amely ezt lehetővé teszi, csak 2005. június 1-jétől hatályos, tehát csak az ezt követően keletkezett egyes, közérdekből nyilvános személyes adatok megismerését biztosítja.

Téves a felperesnek az a felülvizsgálati ellenkérelemben kiejtett jogi álláspontja, amely szerint az alperes a megismerési kérelem elutasításának jogszerűségét még a felülvizsgálati kérelmében sem igazolta. Az alperes már eredetileg is helyesen, a megismerési kérelmet kizáró, visszamenőleges hatály hiányára és a személyes adat védelmére hivatkozva utasította el a felperes kérelmét. Ezzel eleget tett az Avtv. 21. § (2) bekezdés szerinti bizonyítási kötelezettségének.

Pfv. IV. 21. 154/2006/5. szám

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte és a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyta.

Tévesen rendelkezett ugyanakkor az elsőfokú bíróság a le nem rótt kereseti illeték viseléséről. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 57. § (1) bekezdésének o) pontja szerint illetékmentes a polgári ügyekben a személyes adatok védelmével, illetve a közérdekű adatok nyilvánosságával összefüggésben indított per. A felperes a közérdekből nyilvános adatok megismerése iránt érvényesített igényt, ezért a per illetékmentes. Az illetékmentes eljárásban le nem rótt illeték viseléséről rendelkezni nem kellett. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a le nem rótt illeték viseléséről szóló rendelkezést mellőzte.

Az alperes az elsőfokú eljárásban perköltségre nem tartott igényt. A másodfokú és a felülvizsgálati eljárásban ilyen nyilatkozatot nem tett. Ezért a pereszes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján köteles az alperes ügyvédi képviselével felmerült másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget megtéríteni.

A per tárgyi illetékmentességénél fogva mellőzte a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetékekről a rendelkezést.

Az alperes a fentiekből következően tévesen, 36.000 forint felülvizsgálati eljárási illetéket lerótt. Annak visszatérítéséről a Legfelsőbb Bíróság az Itv. 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján rendelkezett. Az erről szóló határozatot az elsőfokú bíróságnak kell megküldenie a székhelye szerint illetékes illetékhivatalnak is (BH. 1995/582.).

Budapest, 2006. október 4.

Dr. Völgyesi Lászlóné sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros Mátyás sk. előadó bíró, Angyalné Dr. Demeter Judit sk. bíró

Vné

A kiadmány hiteléül:

Nu
tisztviselő